

Lidt om Farresdam og Stegshoved

Den ældste beretning om Faders Dam og Stegshoved som jeg kender til, er et notat af

Chr. H. Christensen fra Augustenhoff, han skrev meget vedrørende lokalhistorie, men

nævnte kun sjældent hvor fra han havde sine oplysninger, men de følgende linjer har

han sikkert fra en bog af museumsinspektør Raben i Sønderborg, de lyder:

Fra Hardeshøj og Mels førte den gamle landevej, Oksevejen, over Stegsvig og

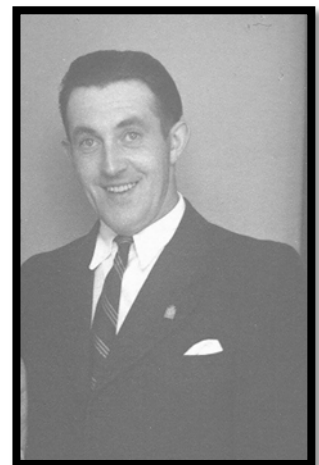
Farresdam til Holm, der var store dæmninger over begge havbugter, men den store stormflod i 1638 rev dæmningerne bort og siden den tid har den ældste forbindelse mellem de to byer været afbrudt.

Der er lidt uenighed om den omtalte stormflod var i 1638 eller i 1691 men i hvert fald har der været 2 dæmninger, en der gik over Gabet fra Steg til Stegshoved og en anden der gik fra Stegshoved til holmbolandet.

Det er muligvis Hertug Hans den yngre (1559-1622) der har været bygherre for disse arbejder, hans hensigt med disse dæmninger

var at "indhegne" et areal hvor der kunne fanges fisk til de hertugelige borde.

Kristen Schultz fra Brøndgaard som var meget interesseret i Stegshoved og Farresdam mente at oprindeligt var Stegshoved en ø og man kunne sejle rundt om den og mente at området havde været brugt som vinterkvarter for vikingerne, der til forsvar havde etableret en dæmning i Farresdams østside, hans teori var at dæmningen var bygget af slaver som var bragt her til fra andre lande På et eller andet tidspunkt der også kommet en dæmning i den vestre side af søen og i 1849 blev der af ejeren at Brøndgaard, Hans Thonesen, lavet en ny sluse af tilhuggede naturisten (den ses endnu) og der er ved hjælp af en vindmølle blevet tørlagt et areal hvor der kunne slås græs til hø. Min mor, født 1887, kunne erindre at der i hendes barndom havde stået høstakke i Farresdam, men den 31. december 1904 kom der en kraftig storm med tilhørende oversvømmelse og det ødelagde dæmningen på østsiden så havet igen havde fri passage.

En overgang tilhørte Farresdam købmand Korff i Sønderborg som udsatte karper i vandet. Det er blevet fortalt at i december måned kom skibe som smed tomme tønder i vandet, hvor de blev bjerget af de lokale folk. Vindmøllen var blevet udskiftet med et lokomobil som kunne pumpe vandet ud af dammen og når den var næsten tør var det jo nemt at fiske karper og lægge

dem i de tomme tønder. Dernæst kørte bønderne dem til Hardeshøj hvor de blev lastet i skibe til Tyskland. Efter at dæmningen var blevet gennembrudt i 1904 lå dammen sådan hen indtil omkring 1938, hvor der var en som begyndte at grave skaller der blev knust til hønsefoder. I 1946 købte vildthandler Blunck i Sønderborg området og byggede et sommerhus. Der har også været en anden ejer, nemlig en kaptajn Krogh, men hvornår det har været vides ikke. I 1952 blev dammen solgt til Kristen Schultz og nogle år senere lavede han en ny dæmning som stadigvæk er der. Farresdam er på ca. 17 ha og tilhører Brøndgaard, Stegshoved er på ca. 8 ha, og ejes af 11 parthavere.

Kilder: Kristen Schultz,

Keld Hansen: Det tabte land.